

Nejčastější otázky k místnímu poplatku za odpad

Nová obecně závazná vyhláška (OZV) o místním poplatku za komunální odpad nabyde účinnosti od 1. ledna příštího roku. Mezi občany vyvolala mnoho otázek, proto jsme některé z nich, ty nejčastější, rádi zodpověděli na tomto místě.

Proč se mění způsob platby za komunální odpad?

ČR vydala nový zákon o odpadech a změnila zákon o místních poplatcích. Pro městys to znamená povinnost zrušit dosavadní způsob placení za odpady. Platnost dosavadních smluv končí 31. 12. 2021, od 1. 1. 2022 je třeba se zaregistrovat k poplatku za komunální odpad z nemovitosti. Cílem je, aby příjmy od občanů a společností EKO-KOM pokryly v budoucnu výdaje spojené s odpadovým hospodářstvím a městys je nemusel dotovat z rozpočtu v takové míře, jako je tomu nyní. Pro některé občany Svatavy by nový způsob měl být také motivací začít s tříděním, které dosud zanedbávali. Zákon stanovuje, že do roku 2025 by měly recyklovatelné složky tvořit minimálně 60 % celkového objemu odpadu, v roce 2030 už by měly dosáhnout 65 % a za dalších pět let by měly tvořit alespoň 70 % celkového množství komunálního odpadu za rok.

Kdo se musí registrovat?

K poplatku se musí registrovat plátcí nejpozději do 15. ledna 2022. Protože však jde zhruba o 470 subjektů, doporučuje městys, aby lidé nenechávali registraci na poslední chvíli, ale už nyní zašli na registrační místo v přízemí radnice. Plátcem místního poplatku jsou společenství vlastníků jednotek (SVJ) nebo vlastník nemovitosti – rodinného, bytového domu, či objektu určeného k rekreaci.

Co když se nezaregistruju?

Bez registrace vám nebude odpad po 1. únoru 2022 vyvezen.

Měl městys více variant poplatku? Proč zvolilo právě tuto?

Možnosti byly dvě. Městys mohl zvolit buď poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, to znamená jednotný paušál na osobu, 750 korun za rok, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Rozhodnutí padlo na druhou možnost a měřítkem je kapacita objednané nádoby v litrech, přičemž stanovené minimum je 60 litrů na osobu za měsíc. Zákon o místních poplatcích určuje maximální výši poplatku 1 korunu za litr, Svatava zvolila 0,40 Kč za litr. Zvolený způsob se nejvíce podobá tomu dosavadnímu, kdy si občan může zvolit velikost nádoby i četnost svozu, ale musí zachovat základní parametr 60 l na osobu za měsíc.

Proč právě 60 l za osobu a měsíc?

Zvolený objem vychází z nejmenší možné popelnice. Každý z nás totiž průměrně vytvoří denně 3,5 litru odpadu, u obyvatel panelových domů je toto číslo dokonce vyšší, odpovídá 4–5 l odpadu. Svatavské minimum se rovná objemu sníženému na dva litry denně, vynásobeno 30 dny v měsíci dostaneme 60 l odpadu za měsíc a osobu.

Kolik budu platit?

Nová OZV platbu za odpady sjednotila – všichni budou platit 0,40 Kč za 1 litr kapacity nádoby, minimální výše je stanovená nejmenší velikostí popelnice, tedy 60 l/osoba/měsíc. Poplatek se pak vypočítává podle objednané velikosti popelnice rozpočítané na počet členů v domácnosti – domě při splnění minima na osobu. To znamená, že čtyřčlenná rodina v rodinném domě zaplatí minimálně 1 152 Kč za rok, když si vybere 240 litrovou nádobu s měsíčním svozem. Nebo si může zvolit nádobu 120litrovou se dvěma svozy

do měsíce a výše platby bude 1 248 Kč. Vícečlenná domácnost může podle ceníku velikost nádoby a četnost svozů kombinovat – při počtu 6 lidí je možné volit jednu 240litrovou nádobu se dvěma svozy do měsíce. Taková rodina zaplatí za rok 2 496 korun minimálně. Pokud má někdo produkci odpadu vyšší, zaplatí samozřejmě víc. Důležité je zvolit takový objem nádoby, aby se do něj po vytrídění recyklovatelných složek vešel veškerý zbytkový odpad. Přepřehování nádob, zhutňování odpadu či odkládání odpadu vedle nádob je zakázané a hrozí za něj pokuta. V případě panelových domů odborníci doporučují velikost nádob, jejich počet i četnost svozu zatím ponechat. Je třeba, aby všichni obyvatelé domu začali důsledně třídit, pak je možné uvažovat o snížení buď četnosti svozu nebo počtu či velikosti nádob.

Jsme čtyřčlenná rodina, odpad třídíme, stačí nám jedna 120 l popelnice na měsíc – proč máme platit větší nádobu nebo zvyšovat četnost svozu?

To, že třídíte, neznamená, že neprodukujete více odpadu. Vytríděný odpad odložíte na příslušné stanoviště, ale i odtud jej někdo musí odvézt a město musí za svoz zaplatit. V ceně za popelnici jsou částečně zahrnuty i další náklady na odpadové hospodářství, nikoli jen svoz směsného odpadu, který vyhodíte do černé popelnice. Podle nové OZV může jeden občan při platbě 60 l za měsíc zaplatit za svůj odpad 288 Kč za rok, což je 24 Kč měsíčně. Samozřejmě pokud se bude chovat zodpovědně a bude redukovat množství vyprodukovaného odpadu a důsledně třídit.

Když si musím objednat více svozů nádob, které nenaplním, přestanu třídit.

Pokud odpad produkujete, máte povinnost jej také třídit a ukládat na určená místa v souladu s OZV a zákonem o odpadech. Pro každého existuje povinnost třídit papír, plast, sklo, kov, odpad nebezpečný i biologický rostlinného původu atd. Obec je pak povinna zajistit místa pro jeho odkládání. Obecné pravidlo řečí právníků zní: „Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními prováděcími předpisy vydanými na ochranu životního prostředí, tedy i třídit je v souladu s tímto zákonem a předpisy přijatými k jeho provedení. Nedodržení povinnosti třídit lze postihnout jako přestupek.

Co se promítá do ceny za likvidaci odpadu?

Primárně to je svoz směsného odpadu. Městys z peněz vybraných od občanů hradí také kontejnery na objemný odpad, do kterého sbírá vývoz odpadkových košů a úklid po městysi z různých stanovišť několikrát do měsíce. Finance slouží také k úhradě sběru velkoobjemového odpadu 2x do roka. Městys Svataava již léta nabízí občanům široké možnosti uložení tříděného odpadu, a to jak do kontejnerů na papír, plasty, sklo, kovy, tak také do nádob na odkládání olejů a tuků, bioodpad, oblečení a dvakrát ročně probíhají svozy objemného a nebezpečného odpadu. Na svoz a zpracování obalových odpadů navíc přispívá společnost EKO-KOM, a proto je třídění využitelných odpadů (tzn. papíru, plastu, skla, nápojových kartónů a kovů) ze 70% samofinancovatelné.

Občan s trvalým pobytem v obci současně v obci vlastní stavbu sloužící k rodinné rekreaci, kde není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba. Není v rozporu se zákonem, jestliže je po ní požadováno zaplacení poplatku za odpad „dvakrát“?

Zákon o místních poplatcích vymezuje osobu poplatníka poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. Tím je fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce. Z daného vyplývá, že je v souladu se zákonem, pokud bude obec požadovat platbu po poplatníkovi jednou z titulu přihlášení v obci a podruhé z titulu vlastnictví nemovité věci.

Je občan s trvalým pobytem v obci, která má ve vlastnictví rodinný dům, povinna platit poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, i když namítá, že žije sama a odpad neprodukuje?

Zavede-li obec na svém území poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, jsou k platbě poplatku povinni všichni poplatníci, které vymezuje zákon o místních poplatcích, neboť jim byla dána možnost využívat uvedený obecní systém odpadového hospodářství. Skutečnost, zda ze subjektivních důvodů fyzická osoba tuto možnost využije či nikoliv, není z hlediska poplatkové povinnosti rozhodující.

Jakým způsobem občan pro případ osvobození prokáže správci poplatku, že má bydliště v jiné obci?

Jedním z důvodů pro osvobození od poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je, že fyzická osoba je poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci a má v této jiné obci bydliště. Z daného vyplývá, že důvodem pro osvobození je, že tato fyzická osoba je v postavení poplatníka v jiné obci. Nemusí tedy prokazovat bydliště, ale skutečnost, že v jiné obci plní poplatkovou povinnost. Nositelem důkazního břemene je poplatník, jehož povinností je prokázat správci poplatku skutečností zakládající nárok na případné osvobození nebo úlevu od poplatku. Je tedy věcí poplatníka, jaký konkrétní důkazní prostředek k prokázání svých tvrzení doloží.

Vztahuje se osvobození na osobu, která je v obci přihlášená, po většinu roku se však fakticky zdržuje v jiné obci, ve které vlastní rekreační objekt, ale ve které neplatí poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci?

Ze zákona o místních poplatcích je osvobozena fyzická osoba přihlášená v obci pouze za předpokladu, že je v postavení poplatníka poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci, ve které má současně bydliště. Důvodem osvobození ze zákona není skutečnost, že se fyzická osoba po většinu roku zdržuje v jiné obci, neboť v ní vlastní rekreační objekt.

Může obec stanovit minimální základ dílčího poplatku odlišně pro poplatníky, kteří mají v nemovité věci bydliště a pro poplatníky, vlastníci nemovitou věc, v níž nemá bydliště žádná fyzická osoba?

Takový postup není přípustný. Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci má zachycovat skutečnou produkci odpadu. Vychází tedy z obecných principů práva životního prostředí „znečišťovatel platí“ a „plat' tolik, kolik vyhodíš“. Pro stanovení výše základu dílčího poplatku tak není významná skutečnost, zda je nemovitá věc aktuálně obydlena či nikoliv